

Aanvrager:	Stichting Archiprix
Titel:	Archiprix
Gevraagd bedrag:	€ 350.000

NEGATIEF

Inleiding en samenvatting

Stichting Archiprix organiseert al veertig jaar de Archiprix, een prijsvraag voor de beste afstudeerplannen van Nederlandse architectuur- en landschapsopleidingen. Stichting Archiprix is een samenwerkingsverband van de Nederlandse geaccrediteerde masteropleidingen voor architectuur, stedenbouw en landschapsarchitectuur: de technische universiteiten in Delft en Eindhoven, Wageningen Universiteit en de Academies van Bouwkunst in Amsterdam, Arnhem, Groningen, Maastricht, Rotterdam en Tilburg. Verder stimuleert de stichting de totstandkoming van nationale Archiprix-initiatieven in andere landen en regio's.

Ieder jaar selecteert ARCHIPRIX NEDERLAND via de landelijke masteropleidingen de 30 beste afstudeerprojecten in architectuur, stedenbouw, interieur en landschapsarchitectuur. Voor de ARCHIPRIX INTERNATIONAL worden elke twee jaar alle binnen de context van het vakgebied relevante opleidingen ter wereld uitgenodigd hun beste afstudeerplan in te zenden. De afgelopen 20 jaar selecteerden 933 universiteiten (meer dan de helft van alle opleidingen), een of meer keer hun beste afstudeerplan voor deelname. Archiprix introduceert zodoende elke editie werk van een nieuwe generatie internationaal toptalent. Voor de deelnemende opleidingen dient Archiprix als presentatieplatform voor kennisuitwisseling, debat en inhoudelijke profilering. Voor de praktijk van het ruimtelijk ontwerpen dragen de excellente afstudeerplannen oplossingen aan voor een breed scala aan nieuwe opgaven. Archiprix heeft zich ontwikkeld tot spil in een wereldwijd netwerk dat wordt gevormd door zowel de (internationale) kandidaten bij de Nederlandse Archiprix en Archiprix International. Hierdoor zijn ook opleidingen in opkomende delen van de wereld in Zuid Azië en Afrika, verbonden geraakt. Archiprix hanteert constante en herkenbare formats. Deze wil de organisatie verbreden naar een grotere doelgroep. Met diverse activiteiten wil het platform die lijn niet alleen voortzetten maar ook uitbouwen en daarmee Archiprix positioneren als 'agent van verandering'. De organisatie wil onder meer de toegankelijkheid van het beste afstudeerwerk vergroten en de inhoudelijke ideeën die de plannen aandragen voor toekomstige opgaven gericht communiceren. De aangevraagde bijdrage wordt ingezet om de meest talentvolle aankomende ontwerpers zo snel mogelijk een positie te geven in de beroepspraktijk.

Financiële analyse

Stichting Archiprix vraagt een bedrag aan van € 350.000 binnen de Regeling 1- en 2-jarig activiteitenprogramma voor een 2-jarig programma. In de periode 2017-2020 is de organisatie ondersteund vanuit de Deelregeling Meerjarige programma's van het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie. Archiprix heeft een solide financiële positie. Het vermogen om op korte en lange termijn aan verplichtingen te voldoen, alsook het vermogen om financiële tegenvallers op te vangen, zijn momenteel op orde. Archiprix zet, na het wegvallen van de sponsor, in op diversificatie van de inkomsten. Het beloningsbeleid wordt in algemene bewoordingen toegelicht in het activiteitenplan. Er worden geen cao's of andere regelingen genoemd waarbij Archiprix aansluiting zoekt. De COVID-19 maatregelen brengen vooral risico's mee voor continuïteit van evenementen die Archiprix normaliter organiseert.

Overwegingen van de adviescommissie

De adviescommissie uit haar waardering voor de platformfunctie van Archiprix en onderstreept het belang van de prijs voor pas afgestudeerde architecten, stedenbouwkundigen, interieur- en landschapsarchitecten. Volgens de commissie is Archiprix een prestigieuze prijs en gewild bij pas afgestudeerden. Deze zijn trots bij het bemachtigen van een nominatie. Archiprix biedt hen via tentoonstellingen en middels publicaties veelal een eerste podium. De commissie erkent dat de prijs van invloed kan zijn op de carrière van jonge makers, hetgeen ook in de afgelopen 40 jaar is bewezen.

Ondanks dat de overwegend positieve bewoordingen waarmee de adviescommissie zich uitlaat over Archiprix als podium, met een wereldwijd bereik, ziet ze geen plaats voor de organisatie binnen de Regeling 1- en 2-jarig activiteitenprogramma. De commissie mist een uitgewerkt programma van activiteiten van bijvoorbeeld genoemde opdrachten en workshops. Daarnaast mist de commissie een eigen thematische agenda van Archiprix. De organisatie kiest geen positie en geeft volgens de commissie onvoldoende richting aan de competitie. De commissie verwacht deze agenderende rol wel bij een activiteitenprogramma en vindt het gebrek hieraan een gemiste kans omdat ze juist potentie ziet om vanuit een visie of thematische agenda naar het veld en de nieuwe lichting talent te kijken. Daarnaast laat de commissie zich kritisch uit over het concept 'agent van verandering'. Het is voor de commissie onduidelijk wat de betekenis van de 'agent van verandering' is en op welke wijze Archiprix deze rol de komende jaren op zich neemt. Wat behelst de verandering binnen het architectuurveld, binnen de wereld van grote architectenbureau's en aanbestedingen? Tot slot heeft de commissie haar twijfels over de opzet van Archiprix International. Ze ziet weinig toegevoegde waarde van de internationale prijs voor de ontwikkeling van het vakgebied in Nederland. Gezien de samenwerking met wisselende, internationale co-organisatoren vraagt ze zich bovendien af hoe de Nederlandse organisatie de kwaliteit van de prijs kan waarborgen.

Kijkend naar de criteria van de regeling beoordeelt de commissie de artistieke en maatschappelijke waarde van het activiteitenprogramma als voldoende. Ook de mate van divers publieksbereik vindt de commissie voldoende. De relevantie van de gekozen thematiek voor het vakgebied en de consistentie in doel en opzet van de aanvraag worden door de commissie echter minder hooggewaardeerd dan andere voorstellen in deze ronde.

Advies van de commissie aan het bestuur

De commissie adviseert het bestuur deze aanvraag niet te honoreren. Ze meent, na bestudering van de aanvraag en op basis van bovenstaande overwegingen, dat de instelling onvoldoende aansluit op de doelstellingen van de Regeling 1- en 2-jarig activiteitenprogramma.